

вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України» слід зазначити, що ця стаття є зайвою в Особливій частині КК України, оскільки таке фінансування є звичайною співучастю у злочинах, передбачених статтями 109 та 110 КК України. Фінансуватися можуть будь-які злочини і для відповідальності за такі дії не слід вносити додаткові статті до КК України. Це ж цілком стосується і ст. 258-5 КК України «Фінансування тероризму».

Відносно ст. 111 КК України «Державна зрада» ми б пропонували з її ч.1 зробити три самостійні статті, передбачивши окрему відповідальність за кожну з форм такої зради.

Ст. 112 КК України, на наш погляд, слід іменувати «Посягання на життя Президента України», відповідним чином виклавши її диспозицію, оскільки посягання на життя інших державних чи громадських діячів цілком охоплюється п. 8 ч. 2 ст. 115, що передбачає відповідальність за умисне вбивство особи або її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку. Цей пункт ч. 2 ст. 115 Кк України можна було б зробити окремою статтею, передбачивши у ній відповідальність не за вбивство, а за посягання на життя будь-кого з вказаних осіб.

На майбутнє вважаємо за необхідне, що будь-які зміни та доповнення до КК України слід належним чином обговорювати та проводити відповідну кримінологічну експертизу. Крім того громадськість повинна знати імена законотворців.

Список використаних джерел

1. Матеріали міжнародної наукової конференції м. Харків, 17–19.10.2019 року X.: Право, 2019 С. 71–73.

Безгинський Богдан Георгійович,
ад'юнкт відділу докторантури
та ад'юнктури Національної академії
внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ «КОРУПЦІЙНИЙ ЗЛОЧИН» У ПРОЄКТІ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Пріоритетним напрямом діяльності правоохоронних органів на території України є протидія корупційним правопорушенням. Корупція це зловживання наділеними повноваженнями заради особистої вигоди і особистих інтересів.

Від античної доби й до сьогоднішніх днів, значною залишається проблема контролю за особами та групами осіб, які ставлять власні інтереси вище за інтереси держави і суспільства в цілому.

У тексті проекту нового КК України опублікованого станом на 17 січня 2021 року передбачено розділ 1.3. «Роз'яснення термінів КК України « у якому закріплені поняття «корупційний злочин». Відповідно до п. 18 ч. 2 ст. 1.3.1. проекту нового КК України: корупційний злочин – злочин, який характеризується двома обов'язковими ознаками: а) неправомірною вигодою як метою, предметом або засобом вчинення злочину; б) способом вчинення злочину, що полягає у незаконному використанні влади, службового становища чи певних повноважень або впливі на прийняття рішення особою, наділеною владою, службовим становищем чи певними повноваженнями [1].

У сучасному національному законодавстві, поняття корупційне правопорушення та неправомірної вигоди передбачене п. 5 та п. 7 ч. 1 ст. 1 Законом України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. Корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та цивільно-правову відповідальність. Неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав [2]. Аналогічне визначення неправомірної вигоди передбачене у примітці до ст. 354 та ст. 364-1 КК України. Аналізуючи поняття неправомірної вигоди С. А. Брік вказував на те, що остання може бути як матеріальною, так і нематеріальною (переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи тощо) [3]. Наведений підхід є придатним, однак більш розгорнуте визначення неправомірної вигоди пропонує у своїй роботі О. С. Перешивко. На думку автора, неправомірна вигода – це майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, а також діяння, які мають ознаки послуг, проте носять протиправний характер [4]. І. Ю. Наголова розглядаючи поняття спосіб вчинення злочину вказувала на те, що спосіб вчинення злочину є обов'язковою ознакою

об'єктивної сторони складу злочину лише у тих випадках, коли він прямо визначений у законі. На думку науковця, спосіб вчинення злочину розглядають як систему прийомів, методів, послідовність дій чи використання засобів, а також знарядь, за допомогою яких досягають злочинну мету[5].

На підставі викладеного резюмуємо, у визначенні «корупційний злочин» передбаченого проектом нового КК України виокремлюється дві основні ознаки: «неправомірна вигода» та «спосіб вчинення злочину». У той же час, законодавець не конкретизує, суспільно небезпечні діяння, які визначатимуться корупційними злочинами, що на нашу думку потребує доопрацювання. Пропонуємо викласти визначення у п. 18 ч. 2 ст. 1.3.1. проекту нового КК України «корупційний злочин» у наступній редакції. Корупційний злочин – вчинення злочину передбаченого ст. ст. 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені ст. ст. 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368, 368-3–369, 369-2, 369-3, що характеризується обов'язковими ознаками: неправомірною вигодою як метою, предметом або засобом вчинення злочину та способом вчинення злочину, що полягає у незаконному використанні влади, службового становища чи певних повноважень, або впливі на прийняття рішення особою, наділеною владою, службовим становищем чи певними повноваженнями.

Список використаних джерел

1. Проект нового Кримінального кодексу України станом на 02.01.2021р. URL:<https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2021/01/04/kontrolnyj-proekt-kk-02-01-2021.pdf>.
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 205.
3. Брік С. А. Неправомірна вигода як предмет злочину, передбаченого ст. 368 КК України. *Юридична наука як правова основа інноваційного розвитку України: матер. наук. – практ. конф.*, м. Київ, 20 січ. 2017 р. Київ, С. 36–39.
4. Перешивко О. С. Неправомірна вигода як предмет підкупу особи, яка надає публічні послуги. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018 р. С. 184–187.
5. Наголова І. Ю. Встановлення способу вчинення кримінального правопорушення. *Науково інформаційний вісник «Право»*. 2016 р. С. 247–252.